

Academische Werkplaats
Aanbod 2022-2023

Gezocht: onderzoekende educatieve professionals

“Hoe kan ik pedagogisch sensitief reageren op gedrag van de de kinderen die ik begeleid?”

“Wat kan ik doen om de werkbevoegdheid van de educatieve professionals in mijn team te stimuleren?”

“Hoe zorg ik ervoor dat kinderen op school én online goed onderwezen en begeleid worden?”

Misschien herken je deze vragen. Denk je ook wel eens: ‘Ik ben vast niet de enige die hiermee worstelt. Hoe zouden anderen dat oplossen?’ Lijkt het je leuk om aan de slag te gaan met vraagstukken op educatief gebied? Vind je het prettig om samen met anderen aan een ontwerp- en onderzoeksuitdaging te werken? Wil je geïnspireerd raken door en met andere (aanstaande) professionals? Dan is de Academische Werkplaats iets voor jou!

Wat is de Academische Werkplaats?

De Academische Werkplaats bestaat sinds september 2016. Het is een initiatief van drie partijen: het Partnerschap Opleiden in School Oost-Gelderland, de Open Universiteit en Iselinge Hogeschool. In iedere werkplaats nemen educatieve professionals uit de regio Achterhoek samen met studenten, docent-onderzoekers en experts een praktijkvraagstuk onder de loep waarvoor ze een innovatief ontwerp maken. Doordat alle partners hun expertise en ervaring inbrengen, hebben de werkplaatsen al tot mooie resultaten geleid. In alle werkplaatsen worden materialen ontworpen die grensverleggend zijn en misschien zelfs spannend: werkplaatsen richten zich vaak op gebieden die nog niet ‘ontgonnen’ zijn. De ontwikkelde materialen presenteren we op symposia en in workshops en publiceren we in vaktijdschriften. Soms is wetenschappelijk al het nodige onderzocht, maar heeft het de weg naar de praktijk nog niet gevonden.

Wat betekent meedoen in de Academische Werkplaats?

Wat levert deelname aan de Academische Werkplaats op?

- Je werkt samen met andere (aanstaande) educatieve professionals aan een relevant en uitdagend thema.
- Je denkt mee in het oplossen van een probleem in het educatieve domein. Daarbij zul je jezelf ontwikkelen als (beginnend) ontwerpgericht onderzoeker.
- Je verwerft kennis en vaardigheden in het te onderzoeken thema die je in jouw eigen beroepspraktijk kunt inzetten.
- Je ontwerpt een concrete oplossing voor een educatief probleem: een instrument, een aanpak, een handleiding of iets anders dat bruikbaar is binnen jouw eigen organisatie.
- Je werkt mee aan het beschikbaar stellen van de ontworpen materialen voor jouw collega's in de vorm van een studiedag, een praktijkartikel, een workshop, etc.

Wat wordt van je verwacht?

- Enthousiasme, vindingrijkheid en een innovatieve inslag.
- Je bent werkzaam in of hebt affiniteit met het educatieve domein.
- Je bent twee jaar lang twaalf werkmiddagen per jaar beschikbaar voor de werkplaats (woensdagmiddagen van half 3 tot half 6).
- Je kunt jaarlijks 40 tot 80 uren bijdragen aan de werkplaats (40 uur door aanwezig te zijn en mee te ontwerpen en maximaal 40 uur door ontwerpen te testen in de eigen praktijk).

Meer informatie en aanmelden?

Wil je meer weten? Kijk gerust op iselinge.nl/academischewerkplaats.

Wil je in gesprek over deelname aan een werkplaats of wil je je aanmelden? Neem contact op met Rosanne Hebing (onderzoek@iselinge.nl).

1

Interprofessioneel samenwerken voor een inclusief aanbod

“Het onderwijs kan en moet inclusiever” stelt de Onderwijsraad (2020). Ruimte geven aan verscheidenheid, in gelijkwaardigheid samen ontwikkelen, een aanbod dat tegemoet komt aan ieders behoefte en kansen biedt om talent te ontplooiën. Om dat te realiseren is het noodzakelijk dat expertise gebundeld wordt, dat professionals samenwerken. Dit gebeurt al in toenemende mate: scholen en kinderopvangorganisaties werken samen, vaak ook nog met andere partners zoals buurtwerk, jeugdzorg en sportverenigingen. Soms krijgt die samenwerking de titel IKC (integraal kindcentrum). Doel is een doorgaande lijn in de ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 12 jaar, of zelfs 14 of 16 jaar. Interprofessionele samenwerking in het pedagogische en educatieve werkveld is van groot belang voor de optimale ontwikkeling van kinderen maar vraagt om specifieke vaardigheden.

Binnen deze werkplaats gaan we onderzoeken hoe interprofessionele samenwerking kan bijdragen aan een (meer) inclusief aanbod dat optimaal tegemoetkomt aan de behoefte van elk kind en op welke manier toekomstig professionals hierop kunnen worden voorbereid in hun opleiding.

Ben je leerkracht, directeur, ib'er, pedagogische of educatief professional en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iseling.nl.

“ Ruimte geven aan verscheidenheid, in gelijkwaardigheid samen ontwikkelen, een aanbod dat tegemoet komt aan ieders behoefte en kansen biedt om talent te ontplooiën. ”

2

Diep lezen en kansen(on)gelijkheid

Om laaggeletterdheid - en daarmee kansenongelijkheid - tegen te gaan, is het van belang dat op de basisschool voldoende én de juiste aandacht uitgaat naar begrijpend lezen. Een manier om aan de slag te gaan met begrijpend lezen is 'diep lezen': langere teksten op een geconcentreerde manier lezen. In de werkplaats Diep lezen en kansen(on)gelijkheid willen we middels 'diep lezen' en andere talige vaardigheden (schrijven, spreken en luisteren) werken aan de persoonsvorming van leerlingen. We willen een interventiepakket ontwikkelen: mondelinge en schriftelijke taalactiviteiten rondom een maatschappelijke thema op basis kinderboeken.

In werkplaatsen van Iselinge Hogeschool werken studenten, educatieve professionals, experts en docent-onderzoekers samen aan een uitdaging uit de praktijk. Dit doen we volgens de principes van ontwerpgericht onderzoek: gezamenlijk worden stappen gezet om de uitdaging te verkennen, mogelijke oplossingen te bedenken en die oplossingen uit te proberen in de praktijk.

Binnen de werkplaats Diep lezen en kansen(on)gelijkheid is nog ruimte voor in ieder geval drie educatieve professionals.

Ben je leerkracht, directeur, ib'er of pedagoog en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iselinge.nl.

“ Voldoende
én de juiste
aandacht naar
begrijpend lezen.

”

“ Als educatief professional is het je dagelijks werk om contact te leggen en verbinding te maken met kinderen.

”

Als educatief professional is het je dagelijks werk om contact te leggen en verbinding te maken met kinderen.

Ontegengesteld kom je ook uitdagend gedrag tegen en is het de vraag hoe je hier passend op reageert. In deze

werkplaats staat het gedachtegoed van

Verbindend Gezag centraal, dat gestoeld is op de overtuiging dat je een ander niet kunt dwingen tot gewenst gedrag. De focus ligt daarom altijd op (het handelen van) de professional. Verbindend Gezag kent een aantal interventies en vijf pijlers: 1) aanwezigheid, 2) de-escalatie, 3) (herstel van) relatie, 4) steun en 5) verzet.

Het ontwerpgericht onderzoek binnen deze werkplaats loopt sinds 2019 en heeft het Kompas voor Verbindend Gezag opgeleverd. Dit Kompas beschrijft concreet, waarneembaar gedrag van educatief professionals in alledaagse situaties om te handelen vanuit Verbindend Gezag. Het Kompas is geen recept of een trukendoos. Het Kompas is wél een hulpmiddel om op koers te blijven door (samen) te reflecteren op de houding van Verbindend Gezag. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van het Pedagogisch Gesprek. In deze gesprekken staan concrete ervaringen uit de eigen praktijk centraal, waarbij je niet gericht bent op (directe) tips of oplossingen, maar op het samen verkennen en doorgronden van die ervaringen. Binnen de werkplaats is een leidraad ontwikkeld voor het Pedagogisch Gesprek over Verbindend Gezag.

In 2022-2023 bouwen we voort op het eerdere onderzoek in de werkplaats en de opbrengsten (Het Kompas en het Pedagogisch Gesprek). We gaan in deze fase onderzoeken welke betekenis het Pedagogische Gesprek over Verbindend Gezag heeft voor professionals. Hierbij kijken we naar bewuster pedagogisch handelen vanuit Verbindend Gezag én de waargenomen relatie met kinderen. Oftewel: we gaan onze opbrengsten implementeren, hierop reflecteren en deze evalueren.

De looptijd van deze werkplaats is een jaar.

Wat gaat we doen?

- Je komt meer te weten over Verbindend Gezag (in de eigen onderwijspraktijk);
- Je neemt deel aan Pedagogische Gesprekken over Verbindend Gezag (over de eigen onderwijspraktijk) tijdens de werkplaats;
- We gaan nadenken hoe je collega's in de eigen context kunt meenemen in Verbindend Gezag.

Wie zoeken we?

Er is ruimte voor acht educatief professionals die geïnteresseerd zijn in Verbindend Gezag, het Pedagogisch Gesprek. Ben je leerkracht, onderwijsassistent of leraarondersteuner en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail onderzoek@iseling.nl.

Jonge kinderen spelen graag. Veel professionals in kinderopvang en onderwijs aan jonge kinderen benadrukken het belang van spelen voor de ontwikkeling. Spel is een kansrijke context voor het stimuleren van de ontwikkeling, als kinderen zich in hun spel ontwikkelen en de professional een actieve rol aanneemt in de begeleiding van spel.

Een spelgeoriënteerd curriculum voor jonge kinderen vereist een goede kennis van wat spel is, hoe het zich ontwikkelt en welke spelbegeleiding nodig is om aan de brede ontwikkeling van kinderen bij te dragen. In de werkplaats Jonge kind gaan we kijken hoe we (aankomend) leerkrachten en pedagogisch educatief professionals kunnen bekwalen in het ondersteunen van de spelontwikkeling van het jonge kind waardoor kinderen zich breed kunnen ontwikkelen en spelbegeleiding een vaste routine wordt. Hoe kunnen zij zich in een doorgaande lijn bekwalen in het stimuleren van de brede

ontwikkeling in de context van spel, oftewel lerend spelen?

“

Spel is een kansrijke context voor het stimuleren van de ontwikkeling.

”

Binnen de werkplaats van leerkrachten, onderbouwspecialisten, pedagogisch educatief professionals, coaches en studenten en docent-onderzoekers (pabo en Ad-PEP) worden tools en werkactiviteiten ontworpen

die kennis, inzicht en handelen van professionals en studenten in lerend spelen versterken en zorgen voor een goede doorgaande lijn tussen voorschool/kinderopvang en basisonderwijs.

Het onderzoek leidt tot een toolbox die gevuld kan worden met vaardigheden, tools en tastbare producten. Hierbij kan gedacht worden aan interactievaardigheden, instrumenten voor dagelijks handelen in de praktijk, suggesties voor gezamenlijke professionaliseringsactiviteiten in een onderbouwteam, VVE-team of opleiding.

Voor deze werkplaats worden praktijkprofessionals uit de voorschool/kinderopvang of het basisonderwijs (groep 1-3) binnen bijvoorbeeld een IKC gezocht. We vragen daarin de bereidheid om expertise en praktijkervaring te delen, om voorlopige ontwerpen uit te proberen in de eigen praktijk en die te evalueren en om bij te dragen aan producten voor de toolbox. Ben je leerkracht, directeur, ib'er, pedagogisch of educatief professional en wil je deelnemen aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iseling.nl.

“

Als sportieve en gezonde school kan je een belangrijke basis leggen voor de toekomstige (on)gezondheid van de leerlingen. ”

5

Sportieve en gezonde school

Het bevorderen van een gezonde leefstijl krijgt op basisscholen steeds meer aandacht. Als sportieve en gezonde school kun je een belangrijke basis leggen voor de toekomstige (on)gezondheid van de

leerlingen. Door gezond gedrag te stimuleren is het mogelijk om een deel van gezondheidsproblemen te voorkomen of uit te stellen. En gezonde leerlingen hebben een positieve invloed op het pedagogisch klimaat! Kinderen die lekker in hun vel zitten, presteren namelijk ook beter (Collard, Boutkan, Grimberg, Lucassen, & Breedveld, 2014).

Om een sportieve en gezonde school te worden, zijn binnen de school leerkrachten nodig met kennis, passie en talent, die bewegen en gezondheid een prominente plaats willen geven binnen de school. Binnen deze werkplaats doen studenten, leerkrachten en specialisten (GGD) praktijkonderzoek met en op de opleidingsscholen die verbonden zijn aan Iselinge Hogeschool. Het doel is om de opleidingsscholen om te toveren tot een sportieve en gezonde school. Het ‘gezonde school programma’ (www.gezondeschool.nl) helpt scholen om te werken aan een gezonde leefstijl. Volgens een stappenplan wordt gewerkt aan verschillende thema’s. Dit is de leidraad die gevolgd wordt door de deelnemers van de

werkplaats. Een vignet ‘gezonde school’ kan worden aangevraagd als de deelnemende opleidingsschool één of meer thema’s op orde heeft.

De Gezonde School-aanpak sluit aan bij wat de meeste scholen al doen aan gezondheidsbevordering en versterkt wat goed gaat. Met deze aanpak wordt van losse activiteiten één geheel gemaakt. Er wordt gewerkt aan de hand van de vier pijlers van een gezonde school: signaleren, educatie, omgeving en beleid. Daarnaast is er aandacht voor het stimuleren van een gedragsverandering (voor kind, ouders, leerkracht en directie). Zo wordt doelgericht en efficiënt gewerkt aan een gezonde leefstijl van de leerlingen. Hierdoor wordt een gezonde leefstijl op school vanzelfsprekend. Dat is belangrijk, voor nu en later.

Ben je leerkracht, directeur, ib’er of pedagoog en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iselinge.nl.

6

Maken en leren in een ontdeklab

Samen met het werkveld gaan we op zoek naar toekomstgericht onderwijs. Design Thinking en Onderzoekend en Ontwerpend Leren zijn didactieken, en uiteindelijk een houding, die kinderen aansporen de wereld om zich heen op een actieve manier te onderzoeken en ontdekken. Er wordt hierbij uitgegaan van de natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen. Kinderen worden aangemoedigd om de wereld onderzoekend tegemoet te treden en antwoorden te vinden op hun vragen. Analytisch, kritisch en creatief denken zijn hierbij van belang om zelfregulering te bevorderen.

Onze tijd vraagt om innovatieve oplossingen voor vraagstukken voor mensen die op ontdekkingsreis durven gaan. Deze ontdekkingsreis maakt verbinding tussen eigen kwaliteiten en talenten in een groter geheel, zowel bij leerlingen als in de begeleidende rol van de leerkracht. Binnen deze werkplaats kun je veel kanten op en zijn koppelingen te leggen met hoogbegaafdheid, zelfregulering en differentiatie.

Aspecten die in de werkplaats naar voren komen:

- Creatief probleemoplossend vermogen bevorderen bij leerlingen;
- Didactiek van Onderzoekend en Ontwerpend Leren;
- Maakonderwijs en Ontdeklab;
- Challengekaarten;
- Praktisch: hoe kan ik morgen beginnen in de groep?

Dus... kom het onderzoeken en ervaar met ons mee!

Ben je leerkracht, directeur, ib'er of pedagoog en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iseling.nl.

Kinderen aansporen de wereld om zich heen op een actieve manier te onderzoeken en ontdekken.

7

Blended onderwijs: nieuwe plaatsen en tijden van leren

Door de lockdowns tijdens de coronapandemie is digitaal afstandleren in een stroomversnelling gekomen en zien leerkrachten de mogelijkheden om onderwijs flexibeler te maken met behulp van technologie. Om verschillende leeromgevingen te benutten en mogelijkheden te bieden tot leren op maat, moeten we de kansen die blended onderwijs biedt verder verkennen. Blended onderwijs is minder gebonden aan een specifieke plek of een specifiek moment, waardoor er meer ruimte komt voor gepersonaliseerd onderwijs. Dit betekent dat de rol van de leerkracht in blended onderwijs écht anders is dan in volledig fysiek onderwijs. In deze werkplaats verkennen we hoe we blended onderwijs in de praktijk kunnen brengen.

In werkplaatsen van Iselinge Hogeschool werken studenten, educatieve professionals, experts en docent-onderzoekers samen aan een uitdaging uit de praktijk. Dit doen we volgens de principes van ontwerpgericht onderzoek: gezamenlijk worden stappen gezet om de uitdaging te verkennen, mogelijke oplossingen te bedenken en die oplossingen uit te proberen in de praktijk. Binnen de werkplaats Blended onderwijs is nog ruimte voor in ieder geval drie educatieve professionals. Ben je leerkracht, directeur, ib'er of pedagoog en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](mailto:onderzoek@iseling.nl) of mail naar onderzoek@iseling.nl.

Om verschillende leeromgevingen te benutten en mogelijkheden te bieden tot leren op maat, moeten we de kansen die blended onderwijs biedt verder verkennen. ”

Adaptieve leertechnologie als Snappet, Bingel, Gynzy Kids en Taal- en Rekenruimte heeft de laatste jaren snel zijn weg naar Nederlandse klaslokalen gevonden. Adaptieve leertechnologie zorgt ervoor dat leerlingen opdrachten aangeboden krijgen die worden afgestemd op het leerproces van de leerling. Daarnaast voedt de leertechnologie de leerkracht met live data over de resultaten van zijn of haar leerlingen op een dashboard - deze data heten learning analytics. Leerkrachten kunnen deze data gebruiken om pedagogisch of didactisch handelen op te baseren.

Wanneer adaptieve leertechnologie goed wordt ingezet, heeft dit een sterke positieve impact op de groei van leerlingen. Echter, wanneer adaptieve leertechnologie niet op een juiste manier wordt ingezet

kan dit ook negatieve gevolgen hebben, bijvoorbeeld op de motivatie en het zelfvertrouwen van leerlingen. Tevens blijkt uit een podcast van Kennisnet dat adaptieve leertechnologie kansenongelijkheid van leerlingen vergroot. Dit kan zorgen voor ethische dilemma's binnen scholen.

Deze werkplaats heeft als doel om inzicht te geven in hoe adaptieve leertechnologie op een juiste manier kan worden ingezet, zodat dit zowel de leerkracht als de leerling ten goede komt. In de werkplaats werken studenten, educatieve professionals, experts en docent-onderzoekers samen aan een uitdaging uit de praktijk. Dit doen we volgens de principes van ontwerpgericht onderzoek: gezamenlijk worden stappen gezet om de uitdaging te verkennen, mogelijke oplossingen te bedenken en die oplossingen uit te proberen in de praktijk. Voor de werkplaats Adaptieve leertechnologie en learning analytics zijn wij op zoek naar educatieve professionals die hun steentje willen bijdragen aan het op een juiste manier inzetten van adaptieve leertechnologie. Ben je leerkracht, directeur, ib'er of pedagoog en wil je een bijdrage leveren aan deze werkplaats, klik dan op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iseling.nl.

“ Adaptieve leertechnologie zorgt ervoor dat leerlingen opdrachten aangeboden krijgen die worden afgestemd op het leerproces van de leerling. ”

Knutselen, bouwen, ontwerpen, experimenteren, programmeren, uitvinden: maakonderwijs houdt in dat leerlingen creatief en stapsgewijs leren denken terwijl ze bezig zijn met hun handen (en misschien ook wel met de rest van hun lichaam!). Vaak is een door leerlingen zelf gekozen vraagstuk of probleem daarbij de aanleiding van leren. Bovendien is het leerproces minstens even belangrijk als het eindproduct. Bij maakonderwijs denk je al gauw aan techniek en W&T, maar ook in de kunstvakken speelt maken een grote rol.

Creatief zijn betekent immers kunnen en willen creëren. De vraag of een ontwerp impact heeft, gaat dan gepaard met de vraag of het ontwerp goed is, en wat de bedoeling is van de maker. Hoe kun je hiermee doelgericht aan de slag in het onderwijs? Welke materialen zijn daarbij geschikt voor welke doelgroepen? Hoe kan technologie zinvol ingezet worden in maakonderwijs?

We gaan in deze werkplaats aan de slag op de snijvlakken tussen kunst, maakonderwijs en de 21e-eeuwse vaardigheden.

Ben je een professional in het basis- of voortgezet onderwijs of in de kunstsector die creatief en avontuurlijk is ingesteld en twee jaar lang met collega's uit de regio wil meedelen en -ontwerpen aan toffe, nieuwe onderwijsmaterialen en kennisproducten? Dan is deze werkplaats iets voor jou!

Klik op deze [link](#) of mail naar onderzoek@iseling.nl voor meer informatie of om je aan te melden.

“ Maakonderwijs houdt in dat leerlingen creatief en stapsgewijs leren denken terwijl ze bezig zijn met hun handen. ”

10

“ Historisch redeneren in onderzoekende geschiedenislessen in de eigen klas. ”

Kritisch denken stimuleren via historisch redeneren in de klas

In deze werkplaats wordt het historisch redeneren in onderzoekende geschiedenislessen in de eigen klas voortgezet. We onderzoeken de niveaus waarop leerlingen (coöperatief) een historische vraag met behulp van bronnen onderzoeken. Ze denken na over de bruikbaarheid en betrouwbaarheid van de beschikbare bronnen en hoe zij op basis van deze informatie een onderbouwde argumentatie opzetten. Deze werkwijze stimuleert de denkvaardigheden van leerlingen en deze vaardigheden zijn breed inzetbaar, ook bij begrijpend lezen en bij mediawijsheid.

In deze werkplaats ontwikkelen we, naast veel mooie onderzoekende lessenseries, een beoordelingsformat (rubric) voor het in kaart brengen van het leren van leerlingen en een richtlijn voor de leerkracht om het denken van leerlingen te stimuleren.

Voor de werkplaats in 2022/2023 zijn er voldoende deelnemers vanuit het werkveld. Heeft u interesse in de inhoud, mail dan naar onderzoek@iseling.nl.

De startende leerkracht

Starters in het basisonderwijs hebben hun handen vol: het draaien van de eigen groep, je ontwikkelen als professional en bijdragen aan de schoolontwikkeling. De ervaring leert dat de eerste jaren best intensief kunnen zijn en goede begeleiding van starters belangrijk is.

Bekwaam handelen in verschillende contexten als startende leerkracht staat in deze werkplaats centraal. Denk hierbij onder andere aan het geven van een les buiten de comfortzone, het lesgeven in een bouw waar de starter minder affiniteit mee heeft en je rol vinden in een professioneel team. Er wordt getracht de 'startersreis' centraal te zetten. Waar heeft een startende leerkracht behoefte aan in deze verschillende contexten.

In deze werkplaats wordt onderzoek gedaan naar het activeren van het zelfregulerende vermogen en self-efficacy van een starter (de mate waarin je je handelingsbekwaam voelt).

“ De ervaring leert dat de eerste jaren intensief kunnen zijn en dat goede begeleiding van starters belangrijk is. ”

Binnen de werkplaats De startende leerkracht is ruimte voor in ieder geval vijf educatieve professionals. Ben je leerkracht, directeur, ib'er of schoolopleider en ben je nieuwsgierig naar het thema? Klik hier of stuur een mail naar onderzoek@iseling.nl.

